

महाराष्ट्र शासन

सहसंचालक, उच्च शिक्षण, मुंबई विभाग, मुंबई

एलफिन्स्टन तंत्र शिक्षण विद्यालय आवार, महापालिका मार्ग, मुंबई - ४०० ००१

फोन व फॅक्स क्र. ०२२-२२६५६६००

Email : jdhemumbai@gmail.com

जा.क्र. सस/उशि/मुंबी/महाडीबीटी/२०२३/ ४१०३

दिनांक : १७-१०-२०२३

कालमर्यादीत / तात्काळ ईमेलद्वारे

प्रति,

१. संचालक / प्राचार्य,

सर्व शासकीय व अशासकीय अनुदानित, विना अनुदानित,
कायम विना अनुदानित महाविद्यालये, मुंबई विभाग.

२. कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट, मुंबई - ४०० ०३२.

३. कुलसचिव, एस.एन.डी.टी.महिला विद्यापीठ,
चर्चगेट, मुंबई - ४०० ०२०.

४. कुलसचिव, महाराष्ट्र विधी विद्यापीठ, मुंबई.

५. कुलसचिव, डॉ. होमी भाभा स्टेट युनिवर्सिटी, मुंबई.

विषय : १०० टक्के केंद्रशासन पुरस्कृत महाविद्यालय व विद्यापीठामधील विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर
शिष्यवृत्तीची नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टल मार्फत सन २०२३-२४ साठी अंमलबजावणी
करणेबाबत..

संदर्भ : संचालनालयाचे परिपत्रक क्र. उशि स/शिष्य-२०२३-२४/सीएसएस/१०२४१ दि. १३.१०.२०२३

कृपया संदर्भीय परिपत्रकाचे अवलोकन करावे.

उपरोक्त विषय व संदर्भांकित पत्रांव्ये आपणास कळविण्यात येते की, संदर्भीय परिपत्रकानुसार १०० टक्के केंद्रशासन पुरस्कृत महाविद्यालय व विद्यापीठामधील विद्यार्थ्यांसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्तीची नॅशनल स्कॉलरशिप पोर्टल मार्फत सन २०२३-२४ साठी नवीन शिष्यवृत्तीसाठी व नूतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची शेवटची मुदत दि. ३१/१२/२०२३ अशी निर्धारित केलेली आहे. तरी आपणांस कळविण्यात येते की सदर पत्रामध्ये शिष्यवृत्ती बाबत किमान पात्रता, अटी, अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे, नवीन मंजूरी व नूतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती इत्यादी बाबत नमूद केलेल्या सर्व मुद्रयांचे, मार्गदर्शक सूचनांचे आकलन करून सदर योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी आपल्या स्तरावरून उचित कार्यवाही होणेकरिता आपले लक्ष वेधण्यात येत आहे.

सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती सन २०२३-२४ साठी प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित कुलसचिव / प्राचार्य / संस्थाप्रमुख यांची असेल. अर्जदाराच्या सोयीसाठी केंद्रशासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व SOP (Standard Operating Procedure) www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येतील.

तरी आपल्या महाविद्यालय/शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठामध्ये सदर योजनाचे प्रभावीपणे अंमलबजावणी होणेकरिता उचित कार्यवाही करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यालयास अवगत करावा.

(डॉ. केशव तुपे)

सहसंचालक

उच्च शिक्षण, मुंबई विभाग, मुंबई

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)

महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे-४११ ००१.

web: www.dhepune.gov.in

E-mail: schol.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२६९३९ / २९७०७०९८

फैक्स ०२०/२६१११५३

क्र.उशिस/शिव्य-२०२३-२४/सोएसएस/ १७२४।।

दि. १५.१०.२०२३

परिपत्रक

विषय :- १०० टक्के केंद्रपुरस्कृत महाविद्यालय व विद्यार्थीमधील
विद्यार्थीसाठी सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती ची नैशनल स्कॉलरशिप
पोर्टल मार्फत सन २०२३-२४ साठी अंमलबजावणी करणे बाबत...
संदर्भ :- केंद्रशासनाचे दिनांक २९.०९.२०२३ रोजीद्या ई-मेल.

उच्च माध्यमिक (इयत्ता १२ वी) परीक्षेमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान तसेच व्यावसायिक (Vocational) या विद्याशाखांमधील उच्चतम गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांना पुढील पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणासाठी भारत सरकारची सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती योजना. उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेतके रार्बावण्यात येते. सदर शिष्यवृत्तीसाठी केंद्रशासनाकडून महाराष्ट्र राज्यासाठी ७४१७ इतके नवीन मंजूरीसाठी संच मिर्दारित केलेले आहेत. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी नवीन मंजूरीचे आणि नूतनीकरणाचे (Renewal) अर्ज ऑनलाईन (Online) पद्धतीने मागविण्यात येत आहेत. ऑफलाईन (Offline) पद्धतीने भरलेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत स्विकारले जाणार नाहीत. नवीन मंजूरीसाठी केंद्रशासनाकडून गुणवत्ता यादी (Merit List) तयार करण्यात येते. विद्यार्थ्यांना मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्रशासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT Mode) जमा करण्यात येते.

केंद्रशासनामार्फत नवीन शिष्यवृत्तीसाठी व नूतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची शेवटची मुदत दिनांक ३१.१२.२०२३ अशी निर्धारित करण्यात आलेली आहे.

शिष्यवृत्ती बाबतच्या संकेतस्थळावरील मार्गदर्शक सूचना (Guidelines) व FAQs काळजीपूर्वक वाचून त्यानुसार सर्व विद्यार्थी व महाविद्यालयांना कार्यवाही करणे आवश्यक आहे. तसेच सदर योजनेबाबतच्या केंद्रशासनाकडील नवीन / सुधारीत प्राप्त सूचनांसाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळाचे व या संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in वा संकेतस्थळाचे देव्होवेळी अवलोकन महाविद्यालयांनी व विद्यार्थ्यांनी करावे. होकेशनल

*** किमान पात्रता व अटी :**

- अर्जदार भारतीय नागरीक व महाराष्ट्र राज्याचा राहिवासी असावा.
- अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा / स्टायरेंडचा लाभार्थी नसावा.
- अर्जदाराच्या पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु. ४.५ लाखापेक्षा अधिक नसावे.
- सदर शिष्यवृत्ती पदवी व पदव्युत्तर व्यावसायिक तसेच बिगर व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. मात्र कोणताही पदविका अभ्यासक्रम तसेच पत्राद्वारा व दूरस्थ शिक्षणासाठी (Diploma, Correspondence Courses & Distance Education) ही शिष्यवृत्ती योजना लागू नाही.
- केंद्र शासनाच्या नियमानुसार सदर शिष्यवृत्ती, अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी ४ चर्पे व दैदृकीय अभ्यासक्रमासाठी व कला वाणिज्य व विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ५ वर्षांपर्यंत देय राहील.

*** अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे:-**

- नवीन मंजूरी / (Fresh)-
- इयत्ता १२ वी ची गुणपत्रिका.

२. पालकांचे राज्यशासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यांकडील वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.

- नूतनीकरण (Renewal)-

१. मागील वर्षांची गुणपत्रिका.

❖ नवीन मंजूरी आणि नूतनीकरणासाठी ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती :-

१. सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीसाठी व नूतनीकरणासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
२. विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत दि. २१.१२.२०२३ ही आहे.
३. नवीन मंजूरीसाठी (Fresh) सदर योजनेसाठी HSC, CBSE व ICSE बोर्डचे टॉप २०th Percentile यादीतील सर्व विद्यार्थी या योजनेचा अर्ज करण्यास पात्र असतील. सदर शिष्यवृत्तीसाठी उच्च शिक्षण कार्यालयामार्फम केवळ उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची HSC बोर्डचे विद्यार्थ्यांची यादी संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर लवकरच प्रसिद्ध करण्यात येईल.
४. ज्या विद्यार्थ्यांकडे आधार क्रमांक आहे अशा विद्यार्थ्यांचा आधार क्रमांक या पर्यायाचा वापर करून अर्ज भरावा.
५. विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे लाभ मिळणेसाठी आधार क्रमांक त्यांच्या बँकखात्याशी संलग्न (Link) असणे आवश्यक आहे. ज्यामुळे लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती रक्कम सुरक्षितपणे जमा होण्यास मदत होईल.
६. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते चालू स्थितीत असणे (Operative/Active Mode) आवश्यक आहे. जेणेकरून शिष्यवृत्ती रक्कमेचे वितरण अयशस्वी (Fail) होणार नाही.
७. विद्यार्थ्यांचे बँक खाते स्वतःच्या नावावर असणे आवश्यक आहे. जॉइंट खाते नसावे. खाते क्रमांक व इतर बँक तपशील भरण्यात विद्यार्थ्यांकडून चूक आल्यामुळे शिष्यवृत्ती विलंबाने मिळाल्यास / न मिळाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत विद्यार्थ्यांची राहील.
८. ऑनलाईन अर्ज भरण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त संकेतस्थळाच्या Homepage वरील SOP (standard operating procedure) वाचून व समजून घेऊनच ऑनलाईन अर्ज भरावा.
९. ऑनलाईन अर्ज भरताना विचारण्यात आलेली माहिती पूर्णपणे भरून, ऑनलाईन अर्जाची प्रत आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रासह आपल्या महाविद्यालयाकडे पुढील कार्यवाहीकरिता सादर करावी.
१०. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास. आपल्या महाविद्यालय / संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज महाविद्यालयाच्या/संस्थेच्या मदतीने पूर्ण करून घ्यावा.
११. एखादा पात्र विद्यार्थी नुतनीकरणासाठी अर्ज करावयाचा राहीला असेल तर पुढील वर्षी अर्ज करण्यास पात्र असेल. (परंतु ज्या वर्षांचा अर्ज करण्याचा राहीला आहे त्या वर्षाचा लाभ मिळणार नाही.)
१२. एखादया पात्र विद्यार्थ्यांचा नुतनीकरणासाठी अर्ज महाविद्यालय स्तरावर पडताळणी करावयाचा राहीला असेल तर सर्व अशा सर्व विद्यार्थ्यांना पुढील वर्षी योजनेसाठी अर्ज करता येईल. (परंतु ज्या वर्षांचा अर्ज करण्याचा राहीला आहे त्या वर्षाचा लाभ मिळणार नाही.)

❖ विद्यापीठ / महाविद्यालय / संस्थेसाठी सूचना :-

विद्यार्थ्यांनी नवीन मंजूरीचा (Fresh) किंवा नूतनीकरणाचा (Renewal) चा ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत जोडलेल्या कागदपत्रांवरून अर्जाची छाननी करून ऑनलाईन मंजूरी देण्याची कार्यपद्धती पार पाडावी. तसेच मंजूर केलेले अर्ज व त्यासोबतची कागदपत्रे जतन करून ठेवण्यात याचीत तपासणी अंती समितीस उपलब्ध करूण देण्यात याची, संबंधीत महाविद्यालयांनी विभागाने दिलेल्या युजर आय.डी. व पासवर्ड वापरून विहित केलेल्या बेळेत लॉगीन करावे व पात्र विद्यार्थ्यांचे अर्ज विहीत मुदतीतच पुढील स्तरावर ऑनलाईन फॉरवर्ड करावेत. अन्यथा सदर अर्ज अपात्र समजण्यात येतील.

सेंट्रल सेक्टर शिष्यवृत्ती सन २०२३-२४ साठी प्रभावी अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित कुलसचिव /प्राचार्य / संस्थाप्रमुख यांची असेल. अर्जदाराच्या सोयीसाठी केंद्रशासनाच्या मार्गदर्शक सूचना व SOP (standard operating procedure) www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येतील.

तरी आपल्या अधिनस्थ महाविद्यालये, शैक्षणिक संस्था व विद्यार्थींचे यांना आपल्या स्तरावरुन सदर योजना प्रभावीपणे राबविण्यासाठी सूचना देण्यात याव्यात व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती या संचालनालयास देण्यात यावी.

(डॉ. शशिकंद्र देवकुण्डकर)
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण
महाराष्ट्र राज्य, पुणे ०१

प्रति,
सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,

ग्रन्त,

१. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ०१
२. संचालक, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, भोसलेनगर, भांबुर्डा, पुणे ०५
३. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई ०१
४. संचालक, आयुर्वेद व युनानी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई ०१
५. कुलसचिव, सर्व विद्यार्थी, महाराष्ट्र राज्य (कृषी/अकृषी/तंत्र/पशुविज्ञान/आरोग्य विज्ञान)

२/- सदर शिष्यवृत्तीसाठी आपल्या अधिनस्त असलेल्या महाविद्यालयांमधील विद्यार्थीही पात्र असल्याने सदरचे परिपत्रक आपल्या विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावे. तसेच याबाबत संबंधिताना आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्यात.